

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 11C/304/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514212033
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Sinčáková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2021:7514212033.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Zuzanou Sinčákovou v spore žalobcu: Slovenská kancelária poisťovateľov, IČO: 36 062 235, so sídlom Bajkalská 19/B, 826 58 Bratislava, zast.: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., IČO: 00 151 700, so sídlom Dostojevského rad č. 4, 815 74 Bratislava proti žalovanému: K. I., R.. XX.X.XXXX, trvale bytom R. Ľ.. Š. Č.. X, XXX XX K. R. D., právne zast.: LEGAL IURIS - advokátska kancelária s.r.o., IČO: 47 242 795, so sídlom Tehelná 11, 048 01 Rožňava o zaplatenie 10.884,22 eur s príslušenstvom

rozhodol:

I. Súd povoľuje žalovanému splácať istinu 10.884,22 eur priznanú rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 14.9.2018 č.k. 11C/304/2014-73, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 25.3.2021 sp. zn. 1Co/45/2020 v mesačných splátkach po 300 eur, vždy do 15.dňa daného mesiaca pod stratou výhody splátok v prípade nezaplatenia i len jednej splátky, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

II. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy prvostupňového konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením a sumu ktorú je žalovaný povinný zaplatiť v lehote 30 dní od právoplatnosti uvedeného uznesenia.

III. Žalobcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 30.6.2014 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny 10.884,22 eur s príslušenstvom.

2. Tunajší súd rozsudkom č.k. 11C/304/2014-73 zo dňa 14.9.2018 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 10.884,22 eur do 3 dní po právoplatnosti rozsudku (výrok I), konanie týkajúce sa úrokov z omeškania 5,5 % ročne od 10.10.2013 do zaplatenia zastavil (výrok II) a žalovaného zaviazal nahradiť žalobcovi 100 % trov konania, ktoré budú vyčíslené osobitným uznesením po právoplatnosti rozsudku (výrok III).

3. Proti výrokom I a III rozsudku podal žalovaný odvolanie.

4. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd rozsudkom č.k. 1Co/45/2020 - 118 zo dňa 25.3.2021 potvrdil rozsudok tunajšieho súdu v jeho vyhovujúcom výroku (I. výrok) a zrušil rozsudok vo výroku o lehote na plnenie a o trovách konania a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie (II. výrok).

Odvolací súd považoval za opodstatnené odvolanie žalovaného proti výroku o lehote na plnenie a o trovách konania namietajúc záver súdu o (ne)povolení splácať priznanú peňažnú pohľadávku žalobcu v splátkach. Tunajší súd svojim nesprávnym postupom znemožnil žalovanému realizáciu procesných práv priznaných v civilnom sporovom konaní za účelom ochrany práv v takej miere, že tým došlo k porušeniu

práva žalovaného na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie nepovolil žalovanému splácať dlhovanú sumu v splátkach neodôvodnil dostatočne, nakoľko z jeho obsahu nemožno zistiť, o aké skutkové zistenia súd svoje rozhodnutie oprel a ani jeho úvahu, ako dospel k záveru o nepovolení splácať žalovanému prisúdenú sumu v splátkach, keď z obsahu súdneho spisu plynie, že súd uznesením zo dňa 30.6.2016 č.k. 11C/304/2014-58 priznal žalovanému čiastočné oslobodenie od súdnych poplatkov. O náhrade trov konania súd rozhodol bez toho, aby skúmal existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 Civilného sporového poriadku.

Odvolačný súd uložil tunajšiemu súdu opätovne rozhodnúť o žiadosti žalovaného povoliť splácať dlh v mesačných splátkach s prihliadnutím na všetky predložené a označené dôkazy žalovaným, ako i odvolacie námietky žalovaného i žalobcu prednesené v odvolacom konaní, ako i o náhrade trov konania.

5. V intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu súd vyzval žalovaného na dokladovanie jeho pomerov za účelom posúdenia možnosti úhrady dlhu v splátkach a aplikácie ust. § 257 CSP.

6. Na pojednávanie dňa 23.9.2021 sa nedostavil právny zástupca žalovaného, u ktorého bolo doručenie predvolania vykázané dňa 14.6.2021. Právny zástupca žalovaného neúčast' na pojednávaní neospravedlnil a o odročenie pojednávania nežiadal. V súlade s § 180 CSP súd prejednal vec v neprítomnosti právneho zástupcu žalovaného.

7. Súd sa oboznámil so žalovaným vyplneným a predloženým tlačivom, podľa ktorého mal žalovaný v mesiacoch december 2020 až máj 2021 príjem vo výške 910 až 970 eur mesačne. Žalovaný býva v byte patriacom jeho matke. Jeho náklady na bývanie činia 155 eur mesačne (voda, elektrina, plyn, teplo). Má dve nezaopatrené deti a voči Denisovi má vyživovaciu povinnosť vo výške 150 eur mesačne. Medzi nevyhnutné mesačné výdavky žalovaného patria náklady na cestovné 150 eur a na lieky 50 eur mesačne. Je psychicky frustrovaný po dopravnej nehode a skutočnosti, že zabil človeka. Voči Sociálnej poisťovni má regres vo výške 25.000 eur. Žalovaný má dlhy v zmysle súdnych konaní vedených pred tunajším súdom pod sp.zn. 11C/304/2014, 14C/851/2015 a 15C/743/2016.

8. Nakoľko súd skúma dôvody hodné osobitné zreteľa ex offio, súd vykonal lustráciu v Registri obyvateľov SR a Sociálnej poisťovni. Z lustrácie v Registri obyvateľov súd zistil, že žalovaný má dve deti - C., R.. XXXX O. A., R.. XXXX. Dcéra C. by už vzhľadom na svoj vek mala byť zaopatrenou osobou. Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni je príjem žalovaného vyšší ako ním deklarovaný, za mesiace január až august 2021 bol vymeriavací základ približne 2.300 eur, čomu zodpovedá čistá mzda okolo 1.600 eur mesačne.

9. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 4.7.2018 sp.zn. 14C/851/2015 bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.133,-eur s prísl. v splátkach po 300,-eur mesačne. Žalobcovi súd náhradu trov konania nepriznal z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.10.2019, v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 4.9.2019 sp.zn. 11Co/311/2018.

Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 23.3.2018 sp.zn. 15C/743/2016 bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.364,32 eur v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok nadobudol v časti výroku o povinnosti zaplatiť žalovanú sumu právoplatnosť dňa 8.7.2020, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 27.5.2020 sp.zn. 3Co/379/2018. Výrok o trovách konania bol odvolacím súdom zrušený a vec bola vrátená tunajšiemu súdu na nové rozhodnutie.

10. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

11. Podľa § 232 ods. 4 CSP ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

12. Hľadiskami pre úvahu súdu, či má žalovanému, ktorého platobnú povinnosť určil, priznať výhodu splátok, bude najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného aj v konaní prejavovaná snaha o plnenie záväzku, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné zdržanie v plnení súdom ustanovenej povinnosti nedodržaním

jednotlivých splátok nebolo v riešenom prípade vzhľadom na osobné pomery žalobcu príliš ťaživé (R 117/1967).

13. Po preskúmaní pomerov žalovaného, aj napriek jeho pomerne vysokému pravidelnému príjmu, súd dospel k záveru, že je dôvodné povoliť mu úhradu dlhu v splátkach po 300 eur mesačne. Súd pritom vychádza z výšky súdom uloženej povinnosti - 10.884,22 eur s prísl. Jednorazová úhrada uvedeného dlhu by mohla byť pre žalovaného ako fyzickú osobu likvidačná, aj s ohľadom na iné dlhy - súdom uložené povinnosti plniť (4.133,-eur v konaní 14C/851/2015 a 3.364,32 eur v konaní 15C/743/2016, u ktorých už síce vykonateľnosť nastala) a tvrdený regresný nárok Sociálnej poisťovne 25.000,-eur. Súd vzal do úvahy aj dobu, za ktorú má byť predmetný záväzok uhradený - cca 36 mesiacov. Postupné plnenie záväzku a jeho splnenie v tomto časovom horizonte žalovaným nebude mať likvidačný následok pre žalobcu ako podnikateľský subjekt. Súd pritom zdôrazňuje, že v prípade neuhradenia čo len jednej splátky riadne a včas, môže žalobca požadovať úhradu celého dlhu naraz.

14. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

15. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Aplikácia cit. ust. § 257 CSP znamená, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, čo negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí použitie daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Uvedené ustanovenie má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. V zmysle už ustálenej judikatúry (viď rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 M Cdo 17/2009, 5 Cdo 67/2010 či 3 M Cdo 46/2012) nemožno § 257 CSP považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľe), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Túto normu preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, avšak nejedná sa o automatické pravidlo, ale prvok individualizácie, keď ustanovenie § 257 CSP neslúži primárne ani na zmiernovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda, inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/102/2017 z 31.7.2017).

K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, ako aj z aspektov sociálnych. Pri posudzovaní dôvodov súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu a všima si aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní.

Z uvedeného vyplýva, že dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajú buď v dôvodoch na strane sporu alebo v okolnostiach prejednávaného sporu.

17. V prejednávanom prípade súd nezistil žiadne také výnimočné okolnosti, pre ktoré by mal uplatniť výnimku zo zásady zodpovednosti strán sporu za vedenie konania.

Žalovaný poukazoval na svoje nepriaznivé majetkové pomery. Žalovaný má však pravidelný mesačný príjem v pomerne vysokej výške. I keď mu bolo v konaní priznané čiastočné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, aj úplné priznanie oslobodenia samo o sebe nezakladá dôvod pre nepriznanie náhrady trov konania protistrane z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Aj keď v porovnaní s postavením žalobcu ako právnickej osoby disponujúcej príjmami z podnikateľskej činnosti je žalovaný v nepriaznivejšej situácii, je potrebné zohľadniť zodpovednosť žalovaného za vedenie súdneho sporu. Žalovaný žalovanú pohľadávku dobrovoľne neuhradil, v dôsledku čoho bol žalobca nútený podať žalobu. Jediným odôvodneným a preukázaným výdavkom žalobcu v konaní bol súdny poplatok za žalobu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti má súd za to, že priznanie náhrady trov konania úspešnému žalobcovi zodpovedá spravodlivému usporiadaniu vzťahov sporových strán.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva, pretože mu žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevznikli.

19. O výške trov prvostupňového konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods.2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Košice - okolie písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané (§ 127 a § 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).